

■ Οι σεισμολόγοι για τον Εγκέλαδο Η κατάρα και η... ευχή για τη Χιλή

Ενάμιση μόλις μήνα μετά τον πολύνεκρο σεισμό στην Αϊτή, ο Εγκέλαδος έδειξε για ακόμα μία φορά τα δόντια του, και αυτή τη φορά με ακόμα μεγαλύτερη δύναμη. Παρ' όλο, όμως, που ο σεισμός στη Χιλή ήταν 1.000 φορές πιο ισχυρός, οι ζημιές που προκάλεσε στη χώρα της Λατινικής Αμερικής ήταν πολύ μικρότερες συγκριτικά με αυτές που προκλήθηκαν στην Αϊτή.

Αρκετοί είναι οι λόγοι που συνέβη αυτό, εξηγεί ο καθηγητής Γεωλογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών κ. Ευθύμιος Λέκκας. «Ο πρώτος και πιο βασικός είναι ότι το ρήγμα του σεισμού στη Χιλή ήταν πολύ μακριά από κατοικημένες περιοχές, και το μεγαλύτερο μέρος της σεισμικής ενέργειας διοχετεύτηκε στον ωκεανό, σε αντίθεση με την Αϊτή, όπου το ρήγμα ήταν μέσα στην πόλη και ο σεισμός χτύπησε κατευθείαν στην καρδιά της πρωτεύουσας».

Σε όλη αυτή την ακτογραμμή γίνεται υποβύθιση της πλάκας του Ειρηνικού Ωκεανού κάτω από την πλάκα της Νότιας Αμερικής. Αυτή η υποβύθιση δημιουργεί ένα τεράστιο ρήγμα που αρχίζει από τα βόρεια της χώρας και φτάνει στα νότια. Κατά διαστήματα, το ρήγμα σπάει σε μεγάλα κομμάτια και αυτό μεταφράζεται σε πολύ μεγάλους σεισμούς.

Η συνεχής και έντονη σεισμική δραστηριότητα έχει αναγκάσει τις Αρχές της Χιλής να βρισκονται σε συνεχή ετοιμότητα. «Όλα τα σύγχρονα κτίρια στη χώρα έχουν κατασκευ-

αστεί σύμφωνα με τους κανονισμούς της αντισεισμικής τεχνολογίας, σε αντίθεση με την Αϊτή, όπου η πλειονότητα των κτιρίων ήταν πρόχειρες κατασκευές», εξηγεί ο κ. Λέκκας.

«Τη διαφορά οργάνωσης μεταξύ των δύο χωρών την αντιλαμβάνεσαι αμέσως», υποστηρίζει η κ. Ρεβέκκα Παπαδοπούλου, διευθύντρια του ελληνικού τμήματος των Γιατρών χωρίς Σύνορα. «Η μία χώρα είναι από τις πλουσιότερες της Λατινικής Αμερικής, ενώ η άλλη θεωρείται το πιο φτωχό κράτος του νοτίου ημισφαιρίου. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο που οι ΓΧΣ δραστηριοποιούνται εκεί τα τελευταία 15 χρόνια», τονίζει η ίδια.

Χτύπημα στις δομές
Η ετοιμότητα των χιλιανών Αρχών διαπιστώθηκε από την πρώτη κιόλας στιγμή, καθώς ο κρατικός μηχανισμός ήταν αμέσως έτοιμος να συντονίσει τις όποιες προσπάθειες διάσωσης, σε αντίθεση με την Αϊτή, όπου πήρε πάρα πολύ χρόνο να οργανωθούν τόσο το κράτος όσο και οι διεθνείς οργανισμοί.

Πέρα όμως από τα οργανωτικά προβλήματα, η Αϊτή είχε να αντιμετωπίσει και ένα ακόμα τεράστιο πρόβλημα, που δεν ήταν άλλο από τη μαζική καταστροφή των δομών υγείας. «Στις πληγείσες περιοχές της Χιλής υπήρχαν 76 νοσοκομεία, εκ των οποίων τα 8 καταστράφηκαν ολοσχερώς. Στην Αϊτή καταστράφηκαν όλα», επισημαίνει η κ. Παπαδοπούλου.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Μπορεί τα 8,8 Ρίχτερ να μην ισοπέδωσαν την -καλά προετοιμασμένη για τον Εγκέλαδο- Χιλή, προκαλώντας (αναλογικά με την πρόσφατη τραγωδία στην Αϊτή) περιορισμένο αριθμό θυμάτων και αντιμετώπισιμες ζημιές στις υποδομές της. Μέχρι και σήμερα, ωστόσο, προκαλούν ισχυρούς πολιτικούς μετασεισμούς στο Σαντιάγο, καθώς έπληξαν την πλέον ευπρεπούσα χώρα της Νότιας Αμερικής σε μια ιδιαίτερα ευαίσθητη συγκυρία...

ΤΗΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΒΕΡΓΟΛΙΑ
vergoliam@msn.com

Το χτύπημα του Εγκέλαδου τη βρήκε σε ένα κρίσιμο μεταβατικό πολιτικό στάδιο, μόλις δύο εβδομάδες πριν από την ιστορική παράδοση της σκυτάλης της εξουσίας της από την Κεντροαριστερά στην Κεντροδεξιά, πρώτη φορά τα τελευταία 20 χρόνια. Εξ ου η αρχική άρνηση της απερχόμενης -και δη εξόχως δημοφιλούς, με ποσοστά αποδοχής έως και 80%- προέδρου, Μισέλ Μπασσελέτ, να αποδεχθεί αμέσως την έξωθεν βοή-

Πολιτική Αναγκωχή για την «πίτα» της ανοικοδόμησης

Ο επερχόμενος βαθύπλοτος Κεντροδεξιός πρόεδρος εκμεταλλεύθηκε τη συγκυρία του Εγκέλαδου για να «κόψει με το βαμβάκι» την κυβέρνηση της Μισέλ Μπασσελέτ και να βάλει τις ΗΠΑ στο παιχνίδι

Σεμπαστιάν Πινέρα

Μισέλ Μπασσελέτ

θεια (με πρώτες και... καλύτερες τις ΗΠΑ) αποτέλεσε αφορμή για την άσκηση σκληρής κριτικής όσον αφορά τα κίνητρα και τις επιλογές της.

Ο δισεκατομμυριούχος διάδοχος της, Σεμπαστιάν Πινέρα, γνωστός και ως «πινουσετίστας» και «Μπερλουσκόνι της Χιλής», ο οποίος αναλαμβάνει επισήμως καθήκοντα την προσεχή Πέμπτη, έσπευσε να καυτηριάσει το γεγονός ότι η Μπασσελέτ δεν κατέβαλε, από την πρώτη ημέρα, τον στρατό στους δρόμους για την αποτροπή των λεηλασιών και την τήρηση της δημόσιας τάξης.

Αλλά αυτό που φαίνεται να ενόχλησε περισσότερο την Κεντροδεξιά είναι το γεγονός ότι δεν εκλήθη εξαρχής να μετέχει στη λήψη των αποφάσεων για μία δύσκολη κατάσταση που, ούτως ή άλλως, αυτή θα παραλάβει.

Συντονισμός

Προς αποφυγήν περαιτέρω κλιμάκωσης της πολιτικής έντασης αυτές τις στιγμές της κρίσης, α-

πό τη Δευτέρα καθιερώθηκαν κοινές συνεδριάσεις των δύο Υπουργικών Συμβουλίων (υπηρεσιακού και εν αναμονή), σε μια προσπάθεια συντονισμού των προσπαθειών για την ανοικοδόμηση της χώρας.

Παράλληλα, ο Πινέρα ανακοίνωσε ότι δεν προτίθεται να αντικαταστήσει άμεσα τον επικεφαλής της Εθνικής Υπηρεσίας Εκτάκτων Αναγκών, παρά τα λάθη που έσπευσε να του προσάψει για την αντιμετώπιση της κρίσης, ενώ έδωσε μικρή παράταση και στη θητεία των κυβερνητών έξι κεντρικών και νότιων επαρχιών, που επλήγησαν περισσότερο από τον Εγκέλαδο και το επακόλουθο τσουνάμι.

Προφανώς, «ο νέος πρόεδρος θέλει να αρχίσει τη θητεία του με μια πολιτική αναγκωχή», εξηγεί ο Ρικάρντο Ίσραελ, πολιτικός αναλυτής στο Ανεξάρτητο Πανεπιστήμιο της Χιλής, «καθώς έχει στο πίσω μέρος του μυαλού του ότι θα πρέπει να εξασφαλίσει την αγασπί συνεργασία του Κογκρέσου για την αποδόμηση κονδυλίων».

Σύμφωνα με τις αρχικές εκτιμήσεις, το κόστος της ανοικοδόμησης θα αγγίξει τα 30 δισεκατομμύρια δολάρια. Κι όπως επισημαίνει μερίδα του εγχώριου Τύπου, μεγάλο μέρος της «πίτας» αυτής αναμένεται τώρα να... σερβιριστεί στην ιδιωτική πρωτοβουλία.

Όπως έχει προαναγγείλει ο ίδιος Πινέρα λίγο μετά την εκλογή του και προ του φονικού σεισμού, στόχος του είναι η προσέκλυση ιδιωτικών κεφαλαίων (μέσω μερικών ιδιωτικοποιήσεων και φορολογικών ελαφρύνσεων), προκειμένου να ενισχυθούν οι ρυθμοί ανάπτυξης της χιλιανής οικονομίας. Και σε μια περιέργη χρονική σύμπτωση, το χτύπημα του Εγκέλαδου θεωρείται ότι «προλείανει το έδαφος» για τις αλλαγές που θέλει να εισαγάγει...

Την ίδια εκτίμηση έχουν και αρκετά διεθνή οικονομικά ινστιτούτα, που προβλέπουν ότι, παρά το βραχυπρόθεσμο «άγχος» της ανοικοδόμησης, ο σεισμός της 27ης Φεβρουαρίου μπορεί τελικά να ενισχύσει τη μεσοπρόθεσμη ανάπτυξη της Χιλής, αρχής γενομένης από το δεύτερο εξάμηνο του 2010, προς εξυπηρέτηση μάλιστα και των σχεδίων του Πινέρα. Η εκλογή του, άλλωστε, βασίστηκε στη δέσμευση ότι θα επιτύχει μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 6% στα τέσσερα χρόνια της προεδρικής του θητείας...

Ο Ομπάμα «δίνει» τη NASA σε ιδιωτικές επιχειρήσεις

Από τη σύστασή της -τη δεκαετία του 1950- μέχρι και σήμερα, η NASA ήταν και παραμένει, είναι η αλήθεια, η κυρίαρχη διαστημική υπηρεσία με έμφαση στην εξερεύνηση του Διαστήματος.

Αυτό αναμένεται σύντομα να αλλάξει μετά την απόφαση του Λευκού Οίκου επί προεδρίας Μπαράκ Ομπάμα να «ιδιωτικοποιήσει» τη NASA, δηλαδή να εκχωρήσει ρόλους και αρμοδιότητες της άλλοτε κραταιάς υπηρεσίας του κράτους στους ιδιώτες. Ο Αμερικανός πρόεδρος δίνει το στίγμα για τη νέα πολιτική του Διαστήματος, παραχωρώντας όλες σχεδόν τις πρωτοβουλίες στους ιδιώτες επιχειρηματίες, προκαλώντας όμως μεγάλες αντιδράσεις στη Γερουσία και το Κογκρέσο των ΗΠΑ, όπου τόσο Δημοκρατικοί όσο και Ρεπουμπλικανοί αντιπρόσωποι και γερουσιαστές πιστεύουν ότι η NASA πρέπει να πα-

ραμείνεται αυτόνομη, να στηρίζεται στα δικά της πόδια και να μη χρειάζεται να λογοδοτεί σε κανένα επιχειρηματία παρά μόνο στον ίδιο τον αμερικανικό λαό.

Πράγματι, η NASA έχει απόλυτη ανάγκη τόσο τα χρήματα όσο και την τεχνογνωσία των ιδιωτικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται σε διαστημικές εφαρμογές σήμερα στις ΗΠΑ, καθώς από τη μία περικόπτονται και ακυρώνονται μεγάλα διαστημικά προγράμματα, όπως το πρόγραμμα «Αστερισμός» (εξερεύνηση του Διαστήματος που εκπονήθηκε επί προεδρίας Τζορτζ Μπους του νεότερου), και από την άλλη η ίδια η υπηρεσία «αιμορραγεί» από ανθρώπινο δυναμικό, με πολλά χαρακτηριστικά στελέχη της να καταφεύγουν σε ιδιωτικές εταιρείες τα τελευταία πέντε χρόνια.

Βάσει του προϋπολογισμού της NASA για

το 2011, η υπηρεσία θα πάρει μόλις 19 δισ. δολ., δηλαδή κάτι παραπάνω από όσα θα πάρει το 2010 για να συνεργαστεί με τον ιδιωτικό τομέα σε αποστολές «χαμηλής τροχιάς», όπως ονομάζονται, δηλαδή για να στέλνει προμήθειες και αστροναύτες στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό.

Νέο στίγμα

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Αμερικανός πρόεδρος Μπαράκ Ομπάμα προτείνει να δαπανηθούν περίπου 6 δισ. δολ. τα επόμενα πέντε χρόνια με αυτή την προοπτική, προκειμένου να ενδυναμωθούν οι οικονομικοί δεσμοί της NASA με τις ιδιωτικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο Διάστημα.

Όμως είναι γεγονός ότι ισχυροί γερουσιαστές και αντιπρόσωποι στο αμερικανικό

Κογκρέσο δεν βλέπουν με καλό μάτι την απόφαση της πολιτικής ηγεσίας να «κόψει» τα δύο πιο μεγαλεπήβολα προγράμματα της NASA, την επανδρωμένη αποστολή στη Σελήνη προγραμματισμένη για το 2020 και τη μεγάλη αποστολή στον Άρη (επανδρωμένη ή ρομποτική), η οποία ήταν αορίστου χρόνου, αλλά κρινόταν άκρως απαραίτητη. Τώρα, με δεδομένη την απόφαση του Αμερικανού προέδρου να «κόψει» αυτές και άλλες προγραμματισμένες αποστολές, αναπόφευκτα «κόβεται» και το πρόγραμμα Arēs των νέων πυραύλων πρόωσης που θα χρησιμοποιούνταν για τις αποστολές του νέου διαστημικού λεωφορείου των ΗΠΑ από το 2011 και μετά, καθώς φέτος είναι η τελευταία χρονιά που θα χρησιμοποιηθούν τα υπάρχοντα διαστημικά λεωφορεία.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΦΩΤΙΟΥ